కథానిక

అమ్మా నాకు ప్రాణంతో పుట్టే హక్కు లేదా?

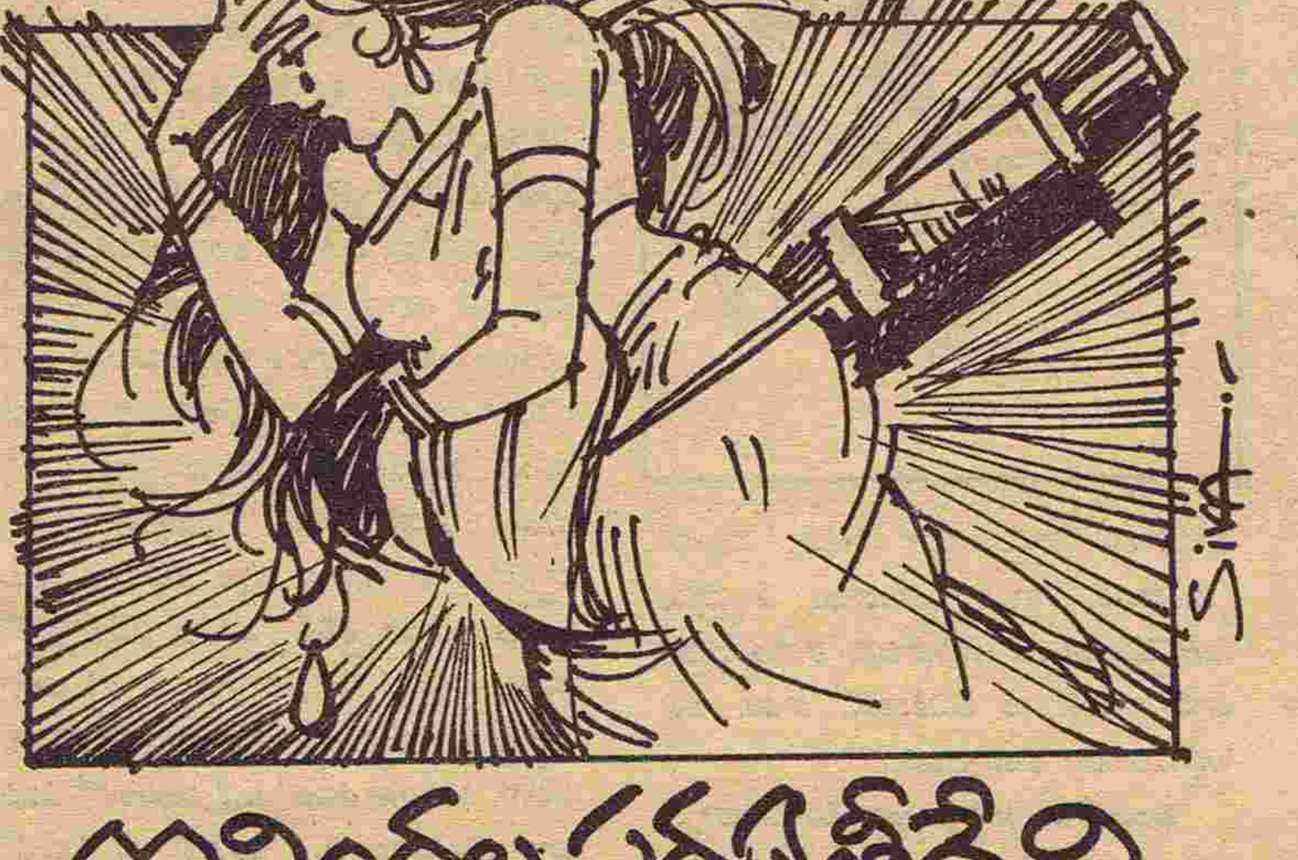

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

హనుమాయమ్మ గది తాళం తెరుస్తున్నది.

ఆమె అప్పుడే నర్సింగ్ హోమ్ కాంటీన్‌లో పనిచేసి విశ్రాంతి సమయంలో ఇంటికి వచ్చింది. తెల్లవారకముందు హనుమాయమ్మా, ఆమె కూతురు జానకి గదికి తాళం వేసి బయలుదేరుతారు. కొంత దూరం నడిచిన తర్వాత హనుమాయమ్మ దారి రాధా నర్సింగ్‌హోమ్‌కు చీలిపోతుంది. జానకి తను నర్సుగా పనిచేసే విజయా నర్సింగ్‌హోమ్ వైపుకు నడుస్తుంది.

అప్పటికి ఒంటి గంట దాటింది. హనుమాయమ్మ పొయ్యి దగ్గర పనిచేసి అలసిపోయి వస్తుంది. గదికి వచ్చి మంచమ్మీద కాసేపు నడుం వాలిస్తే గాని అలసట తీరదు. మళ్ళీ మూడు గంటలయ్యేసరికి డ్యూటీకి హాజరు కావాలి.

ఆమె తాళం పూర్తిగా తెరవకముందే ఒక మూలుగు, ఆ వెంటనే 'అమ్మా' అన్న కేక వినబడ్డాయి.

ఎక్కడిదీ కేక? ఆమె గుండె అదిరినట్లయింది.

తాళం తియ్యకుండానే పక్క యింటి కిటికీలోనుంచి తొంగిచూసింది. సౌజన్య అస్తవ్యస్తంగా సోఫా మీద పడి వుంది. మూలుగుతూ వెర్రి కేకలు పెడుతూ దొర్లుతోంది.

"అమ్మాయీ సౌజన్యా! ఏమిటే అలా మూలుగుతున్నావు? లేచి తలుపు తియ్యగలవా? నేను లోపలికి వస్తాను"

"వచ్చారా పిన్నిగారూ! మీరెప్పుడొస్తారా అని ఎదురుచూస్తున్నాను. అప్పటినుంచి యమ బాధ పడుతున్నాను. మెల్లగా లేచి తలుపు తీస్తానుండండి" నేల మీదకు జారి, కూర్చుని జరుగుతూ [illegible] తలుపు తీసింది.

సౌజన్య చేతులు భుజమ్మీద వేసుకుని, నడిపించుకుంటూ వచ్చి సోఫామీద పడుకోబెట్టింది హనుమాయమ్మ.

"పిన్నిగారూ! కడుపు పిసికినట్టుగా వుంది. కదిలితే విపరీతమైన బాధ. కడుపు పొట్లు పొడిచినట్టుగా వుంది" సౌజన్య కడుపు పట్టుకుని మూలుగుతూ ఇటూ అటూ పొర్లుతున్నది.

"ఎప్పటినుంచి?"

సౌజన్యకు ఏడవ నెల సగం గడిచింది. అసలు ఏడవ నెల రాగానే సెలవు పెట్టాలనుకుంది. కాని- తొమ్మిదవ నెల రాగానే మెటర్నిటీ లీవ్ పెడితే [illegible]డు వచ్చిన రెండు నెలల వరకు [illegible] దగ్గర వుండవచ్చని మళ్ళీ ఆలోచించింది. రెండు రోజుల కిందట హరితో వెళ్ళి లేడీ డాక్టర్‌చేత చెకప్ చేయించుకుని ముందు జాగ్రత్త కోసం ఒక ఇంజక్షన్ తీసుకువచ్చింది. ఆ మరునాడే హరి మరొకచోట పరీక్ష చేయించాడు. ఆ రోజునే విజయా నర్సింగ్‌హోమ్‌లో ఒక ఇంజక్షన్ ఇప్పించి వారం రోజులు సెలవు పెట్టించాడు.

"దీనికి సెలవెందుకు? ముందు మెటర్నిటీ లీవ్ ఎలాగూ పెట్టాలి" సౌజన్య అభ్యంతరం చెప్పింది.

"ఈ ఇంజక్షన్ బాధ పెడుతుంది. నీవు ఆఫీసుకు వెళ్ళలేవు. పద, నిన్ను ఇంట్లో దింపి నేను ఆఫీసుకు వెళ్ళాలి" అంటూ ఆమెను ఇంట్లో దింపి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ సంగతి ఆయాసపడుతూ కడుపు గట్టిగా పట్టుకుని చెప్పింది సౌజన్య హనుమాయమ్మతో.

"ఇంజక్షన్ తీసుకుంటే ఇంత బాధా?" హనుమాయమ్మకు అనుమానం కలిగింది.

"అమ్మాయీ చూడు, ఇంత బాధపడుతున్నావు- నిన్ను ఏ నర్సింగ్ హోమ్‌కైనా తీసుకెళ్తాను. నీవు భయపడకు. నేను ఈ పూట రానని కేంటీన్‌కు ఫోన్ చేసి వస్తాను" ఆమె గబగబా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళి కిరాణా దుకాణం నుంచి ఫోన్ చేసి ఒక ఆటోను తీసుకువచ్చింది.

చెమటలు పోస్తున్న సౌజన్యకు ఒక కప్పు హార్లిక్స్ కలిపి బలవంతంగా తాగించి ఆమెను మెల్లగా నడిపించుకుంటూ వెళ్ళి ఆటో ఎక్కించి తలుపులు వేసి వచ్చింది.

పరీక్ష చేసిన డాక్టర్ "ఎప్పటినుంచి ఈ బాధ?" సౌజన్య నడిగింది.

"విజయా నర్సింగ్‌హోమ్‌లో పొద్దున తొమ్మిది గంటలకు ఇంజక్షన్ తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళిన పది నిమిషాల నుంచి ప్రారంభమయింది. భరించలేనంతగా బాధ. నేను బతకనేమోనన్న భయం."

డాక్టర్ కేరళ దేశపు స్త్రీ. చాలా నిదానంగా రోగులను చూస్తుంది. అవసరమైతే గాని ఇంజక్షన్ ఇవ్వదు. వెంటనే ఆమె విజయా నర్సింగ్ హోమ్‌కు టెలిఫోన్ చేసి వివరాలు తెలుసుకుంది.

"నీవు కావాలనే ఈ ఇంజక్షన్ ఇమ్మని అడిగావా? ఎందుకు తీసుకున్నావు?"

"ముందు జాగ్రత్త అని మొన్న ఒక ఇంజక్షన్ తీసుకున్నాను. ఇవాళ మరొకటి తీసుకున్నాను."

"పెళ్ళి అయిందా? ఎంతమంది పిల్లలు?"

"పెళ్ళయి రెండేళ్ళయింది. ఇదే మొదటిది."

"ఉద్యోగం చేస్తున్నావా?"

"అవును."

"నువ్వు చదువుకున్నదానివి. పెళ్ళి చేసుకుని రెండేళ్ళయిందంటున్నావు. ఇప్పుడే బిడ్డ ఒద్దనుకుంటే జాగ్రత్తపడకపోయావా?"

"ఒద్దనుకోలేదు డాక్టర్. పిల్లలంటే నాకెంతో ఇష్టం. పుట్టబోయే బిడ్డకు ఒక బీరువా నిండా బట్టలు తయారుచేశాను."

"అంత ఇష్టమైతే ఆ ఇంజక్షన్ ఎందుకు తీసుకున్నావు? ఆ ఇంజక్షన్ ఎందుకిస్తున్నారో తెలుసుకోలేనంత తెలివితక్కువదానవా?"

"నాకు తెలియదు డాక్టర్- నాకు తెలియదు" బిగ్గరగా ఏడ్చింది సౌజన్య.

సౌజన్యను బల్ల ఎక్కించి, మాట్లాడుతూనే లోకల్ ఎనస్థీషియా ఇచ్చి చనిపోయిన బిడ్డను తీసి ట్రేలో వుంచి నిద్ర కోసం ఒక ఇంజక్షన్ ఇచ్చింది డాక్టరు. మూలుగుతూనే సౌజన్య నిద్రలోకి జారుకుంది.

థియేటర్ బయట కుర్చీలో కూర్చున్న హనుమాయమ్మ దగ్గరకి చేతులు తుడుచుకుంటూ వచ్చింది డాక్టరు.

"డాక్టరుగారూ. అమ్మాయి ఎలా వుంది?" ఆదుర్దాకొద్దీ లేచి నిలబడ్డది, ఆమెను చూడగానే హనుమాయమ్మ.

"వచ్చి చూడండి. చనిపోయిన బిడ్డను ట్రేలో వుంచాను. నెలలకు తగినట్టుగా పెరిగింది బిడ్డ. ఎటువంటి లోపమూ లేదు. అబార్షన్ కోసం విజయా నర్సింగ్‌హోంలో ఇంజక్షన్ తీసుకుందట. నేను ఫోన్ చేసి కనుక్కున్నాను. ఎందుకైనా మంచిది. ఈ రోజుకి ఇక్కడ వుండనివ్వండి. మీ అమ్మాయా? మీకూ తెలుసా ఈ సంగతి?"

"కాదండి. నేనుండే గదికి పక్క ఇంట్లో వుంటారు వీళ్ళు. నేను రాధా నర్సింగ్ హోమ్ కాంటీన్‌లో పనిచేస్తాను. నేను ఒంటి గంటకు గదికి వచ్చేసరికి ఈ సౌజన్య మూలుగుతూ కేకలు పెడుతోంది. నేను మళ్ళీ డ్యూటీకి వెళ్ళకుండా ఇక్కడికి తీసుకు వచ్చాను. అబార్షన్‌కు ఇంజక్షన్ తీసుకుందా? ఆశ్చర్యంగా వుంది. భర్త తనకు పరీక్ష చేయించాడని చెప్పింది గాని ఈ మాట చెప్పలేదు. ఈ సంగతంతా నాకేం తెలుసు? అమ్మాయి బాధపడుతోందని తీసుకు వచ్చాను. 'పిన్నిగారూ' అంటూ ఆప్యాయంగా పలకరిస్తుంది. అదే సంబంధం."

"ఆమెకూ తెలియదట. అయితే ఇది ఎవరి పని? భర్త ఎటువంటివాడు?"

"చాలా మంచివాడేననిపిస్తుంది. చుట్టుపక్కల పిల్లలు ఆయన కనబడగానే చుట్టూ మూగుతారు 'అంకుల్' అంటూ. వాళ్ళకు బిస్కెట్లు, చాకొలెట్లు ఇస్తాడు. ఇద్దరికీ పిల్లలంటే ఇష్టమే. నేను నమ్మలేకుండా వున్నాను ఈ మాట. డాక్టర్‌గారూ సౌజన్య......"

"ఆ, మత్తుమందిచ్చాను. లేస్తుంది లెండి."

డాక్టర్ ఎంతో అవసరమైతే గాని నెలలు ముదిరినవాళ్ళకు అబార్షన్ చేయదు. పైగా దివాళ్ళు పెడుతుంది. ఆ నర్సింగ్ హోమ్‌కు ఇటువంటి కేసులు చాలా తక్కువ వస్తాయి. దిగ్గున లేచి రెండు మూడు చోట్లకు టెలిఫోన్ చేసింది "హరి, సౌజన్య అన్న దంపతులు మీ దగ్గరికి అల్ట్రా సోనోగ్రఫీకి వచ్చారా? పరీక్ష వల్ల ఏం తెలిసింది?" అంటూ.

వాళ్ళు తన దగ్గరికి వచ్చారని, బిడ్డ బాగానే ఎదుగుతోందని, ఆడపిల్ల అని చెప్పావని గిరిధరలాల్ చెప్పాడు.

"చూశారా? వీళ్ళిద్దరూ కడుపులో వున్నది ఆడపిల్లా లేక మగపిల్లవాడా అని తెలుసుకునే పరీక్ష చేయించుకోవడానికి వెళ్ళారు. ఆడపిల్ల అని తెలియగానే ఈ పని చేశారు. ఈ రోజుల్లో కూడా ఆడపిల్ల అంటే ఇష్టపడని వాళ్ళు, కడుపుతో వుండగానే అంతం చేసేవాళ్ళు వుండడం చాలా వింతగా వుంది. నా దగ్గరికి వచ్చిన నాలుగవ కేసు ఇది" ఆమెకు కోపం వచ్చినట్టు మొహం ఎర్రగా కందింది.

"ఎంత ఘోరం? ఎంత ఘోరం!" హనుమాయమ్మ బుగ్గలు నొక్కుకుంది.

"చైనా దేశంలో ఆడపిల్ల పుట్టగానే వేడి వేడి నీళ్ళల్లో ముంచి చంపేస్తారట. మన దేశంలో ఆడపిల్ల పుడితే మహాలక్ష్మి ఇంట్లో అవతరించిందంటారు మీవంటివాళ్ళు. అసలు ఆడదే లేకపోతే ప్రపంచమేముంది?" డాక్టర్ తను పేపర్లలో చదివిన విషయాలను జ్ఞాపకం చేసుకుంటోంది. విదేశాలలో ఆడ జన్మ వద్దని సెక్సును మార్పించుకుంటున్నారట. ఒకవైపు శాస్త్ర విజ్ఞానం పెరుగుతోంది. అది దుర్వినియోగమవుతోంది మరొకపక్క. సీసాలో పెంచినా మరెట్లా పెంచినా స్త్రీ లేనిది సృష్టి ఎలా జరుగుతుంది?

ఏ ప్రాణికైనా జీవించే హక్కు లేదా? లేదని శాసించే హక్కు ఎవరికుంది?

నాగరికత ఏ దిశన పయనిస్తోంది?

డాక్టర్ హనుమాయమ్మకు సంగతులు విపులంగా చెబుతోంది. ఆమె కళ్ళు పెద్దవి చేసుకుని అలాగా అంటూ వింటోంది.

ఐదు గంటలు దాటింది. సౌజన్యకు కొద్ది నిమిషాలకు ముందే మెలకువ వచ్చింది. డాక్టరు, హనుమాయమ్మల సంభాషణ కొద్దిగా చెవిన పడుతోంది. బలవంతంగా కళ్ళు తెరచి నాలుగు వైపులా కలయజూసింది.

గోడవారగా ట్రేలో ప్రాణం లేని బిడ్డ కనబడింది. సౌజన్యకు కడుపులో దేవినట్లయింది. కన్నార్పకుండా ఆ జీవం లేని బిడ్డను చూసింది. దుఃఖం పొంగింది.

"అమ్మా, నేను ప్రాణంతో పుట్టే హక్కు నాకు లేదా?"

"నేను బతకకూడదా?" బిడ్డ అడుగుతున్నట్టనిపించింది.

సౌజన్య ఆవేశంతో లేచి ఆ ట్రేను గుండెకు అదుముకుంటూ "తల్లీ, నీకు బతికే హక్కు లేకపోతే నాకూ లేదు" అనుకుంటూ డాక్టర్ దగ్గరకు వచ్చింది.

"లేచావా? ఆ ట్రే ఎందుకు తెచ్చావు? అక్కడ పెట్టు. కళ్ళారా చూసుకున్నావా బిడ్డను? నీకు ఆడపిల్ల అక్కర్లేదనే పరీక్ష చేయించుకుని ఇంజక్షన్ తీసుకున్నావుగా? ఈ పని నీ తల్లిదండ్రులు చేస్తే నీవెక్కడుండేదానవు?"

ట్రే థియేటర్‌లో పెట్టి ఏడుస్తూ డాక్టర్ కూర్చున్న కుర్చీ దగ్గరకు వచ్చి కూలబడిపోయింది.

"ఇప్పుడెందుకు ఏడవడం? చదువుకున్నావు. కొత్త కొత్త విషయాలు తెలుసుకుంటున్నారు అందరూ. వాటిని ఆచరించాలన్న తహతహ అందరిలో బయలుదేరుతున్నది. నీకూ బయలుదేరింది. అమలులో పెట్టావు. అనుకున్న పని అయిందిగా."

డాక్టరు మాటలు తూటాలులా పనిచేస్తున్నాయి సౌజన్యమీద.

"డాక్టర్ నేనీ పాపానికి ఒడిగట్టలేదు. నాకే సంగతీ తెలియదు. ఇప్పుడు మెటర్నిటీ విషయంలో ముందూ వెనుకా జాగ్రత్తలు ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు కదా అనుకున్నాను. నెలనెలా చెకప్‌కు రమ్మంటే వెళ్ళాను. ఆహారంలో మార్పులు చేయమంటే చేశాను. మళ్ళీ మొన్న చెకప్‌కు వెళితే ఒక ఇంజక్షన్ ఇచ్చింది డాక్టర్. నిన్న మళ్ళీ ఇంకో పరీక్ష చేయించాలని ఆయన తీసుకువెడితే వెళ్ళాను. ఇవాళ విజయా నర్సింగ్ హోమ్‌లో ఇంజక్షనిస్తే తీసుకున్నాను. నాకిందులో లేశమంతైనా తెలియదు డాక్టర్. నా పాప, ఈ పాప కోసం వస్తువులతో ఒక బీరువా నింపాను. బట్టలూ, బొమ్మలూ ఒకటేమిటి? కుక్కి కుక్కి పెట్టాను బీరువాలో. నా పాపను స్వయంగా పెంచాలని ఉద్యోగం మానుకుందామన్న ఆలోచన కూడా వుంది. అయ్యో నా పాప!" కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తోంది సౌజన్య.

డాక్టర్ నిర్విణ్ణురాలైంది. ఎంత అమాయకురాలు ఈ సౌజన్య. అన్నీ తన మంచికే అని నమ్మి ఏది చెప్తే అది చేసింది. ఎవరిదీ కుతంత్రం?

"చెప్పిందంతా నమ్మావా? ఏ పని చెయ్యమంటే అది చెయ్యడమేనా? చదువుకున్న దానవు. అడిగి తెలుసుకోవద్దా? గుడ్డిగా నమ్మావు. దాని ఫలితం ఇది"

హనుమాయమ్మ ఆ దృశ్యం చూసి బెంగతో కళ్ళు అద్దుకుంది.

సౌజన్య గోడకు చేరబడి 'కూతురిగా ఆడపిల్ల పనికిరాదా? కాని మరొక ఆడపిల్ల భార్య కావాలా? ఆ హంతకుడి మొహం నేనెలా చూడను? నేనింటికి ఎలా వెళ్ళను?' కన్నీటి ధారలతో విలవిల్లాడిపోతోంది సౌజన్య. ●

ఉప్పు గొప్ప ఇంతంత కాదయా!!

మానవ జీవితంలో ఉప్పు ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తోంది. పూర్వ కాలంలో ఈ ఉప్పును బంగారంతో సమానంగా చూచుకొనేవారు. అప్పట్లో తయారయ్యే ఉప్పు స్వల్పంగా ఉండేది. దాన్ని వివిధ ప్రదేశాలకు రవాణా చెయ్యడం ఒక సమస్యగా ఉండేది. వీటన్నిటి వల్లా అందరికీ ఉప్పు లభించడం కష్టతరంగా ఉండేది.

ఉప్పు లేకుండా మనిషి మనుగడ సాగదు. అనాది కాలంలో చైనీయులు తమ ఖైదీలను ఉప్పు లేని పదార్థాలతో హింస పెట్టేవారు. బాపూజీ నిర్వహించిన ఉప్పుసత్యాగ్రహం మన భారతదేశపు స్వరూపాన్నే మార్చి వేసి, స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించింది. ప్రాచీన రోమ్ దేశంలో ఈ ఉప్పు ఉత్పత్తి హెచ్చుగా ఉండేది. రోమన్లు ఉప్పు ఉపయోగాలను బాగా గుర్తించారు. వారు అనేక వ్యయ ప్రయాసలు పడి ఉప్పు రవాణా కొరకు ఉప్పు ఉత్పత్తి అయ్యే వోస్టియా నుంచి రోమ్ వరకు ఒక విశాలమైన రోడ్డును నిర్మించారు. ఆ రోజుల్లో రోమన్ సైనికులకు ప్రభుత్వం జీతం క్రింద కొంత ఉప్పు గానీ, కొంత డబ్బు గానీ ఇచ్చేవారు.

ప్రపంచంలో గల సముద్రాలన్నిటి వల్లా 48 లక్షల క్యూబిక్ మైళ్ల ఉప్పు తయారవుతూంది రోజు రోజుకు పరిశ్రమలలో ఉప్పు ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తోంది. 14 వేల అవసరాలకు ఈ ఉప్పు వినియోగపడుతోంది అనే విషయం మనకు విస్మయం కలిగిస్తుంది! ఈ లవణం వ్యవసాయంలోనూ, రసాయనల్లోనూ, ఆహార పదార్థాలకు సంబంధించిన పరిశ్రమల్లోనూ విరివిగా ఉపయోగపడుతోంది. మందులు, వస్త్రాలు, పింగాణీ, డి.డి.టి. మున్నగు వాటికి కూడా దీని అవసరంఎంతైనా ఉంది. ప్రపంచంలోని కొన్ని రోడ్లకు ఉప్పును పునాదిగా వేస్తున్నారు.

మనిషి శరీరానికి ప్రతీ సంవత్సరం 5 1/2 కిలోల ఉప్పు అవసరమవుతుంది. మన శరరంలో ఈ లవణం తగ్గితే మనకు నిస్సత్తువ కలుగుతుంది. పరిశ్రమలలోపనిచేసేకొందరు కార్మికులకు ఉప్పుతో నిండి ఉండే మాత్రలను ఇస్తూ ఉంటారు. అందువల్ల ఆ కార్మికులకు శరీరంలో ఉప్పు లేని లోటు ఉండదు.

జర్మనీలో లవణం కోసం యుద్ధం కూడా చేశారు. రష్యా దేశంలో నూతన దంపతులు ఇంట ప్రవేశించ గానే, ఇంటి నలుమూలలా ఉప్పు జల్లేవారు. అందువల్ల ఆ దంపతులకు దుష్ట శక్తుల వల్ల ఎటువంటి హానీ కలగదని అప్పటి వారు నమ్మేవారు. అనేక దేశాలలో నవ వధూ వరులకు రొట్టెను ఉప్పునుఇచ్చేవారు. అందువల్ల ఆ భార్యా భర్తలకు సుఖ సంతోషాలు సమకూరుతాయని వారి విశ్వాసం.

జన్మించిన శిశువు శరీరాన్ని ఉప్పుతో రుద్దుతారు కొన్ని దేశాలలో. అందువల్లశిశువు ఆరోగ్య వంతుడు, బలవంతుడు అవుతాడని వారి నమ్మిక. అమెరికా, రష్యా, చైనా, ఇండియా, ఫ్రాన్స్, పశ్చిమ జర్మనీ, ఇటలీ దేశాలలో ఈ ఉప్పు 6 కోట్ల టన్నులుఉత్పత్తి అవుతుంది. చెప్పుకోదగ్గ ప్రచారంలో గల ఒక పత్రికకు దేనికైనా అవసరమయ్యే కాగితం తయారు కావడానికి వంద టన్నుల ఉప్పు అవసరమవుతుంది!

ఉప్పుతో పళ్ళు తోమితే ధగ ధగ మెరుస్తాయి. అంతేకాక దీనివల్ల నోటిలోనిదుర్వాసన కూడా పోతుంది. యుద్ధాలలో పాల్గొనే సైనికులకు ఎండ వల్ల, నడక వల్ల ఉపశమనం కలగడం కోసం తరుచుగా ఉప్పును ఇస్తూ ఉంటారు. ఇది మన శరీరాన్ని కాపాడుతూ ఉంటుంది. గాయాలను మాన్పుతుంది. రష్యా చేరుకున్న నెపోలియన్ సైనికులు వేలాదిమంది తమ ఆహారంలో ఉప్పు లేక పోవడం వల్ల అతి దారుణమైన మరణాలకు గురి అయ్యారు.

పబ్బు బిళ్లలు ఆకారంలో ఉండే ఉప్పు కొన్ని దేశాలలో పూర్వం డబ్బుగా ఛలామణీ అయ్యేది! అబిసీనియా, ఆఫ్రికా, టిబెట్ మున్నగు దేశాలలో పురుషులు ఒక ఉప్పు బస్తాతో ఒక భార్యను కొనుక్కునేవారు!

—కోడిమెల